

Hergebruik van bouwmaterialen voor kwalitatief en betaalbaar wonen

Onderzoek naar budgetvriendelijk renoveren met hergebruik van materialen

HET PROJECT IN HET KORT

Domus Mundi vzw is een sociaal geëngageerde organisatie met bouwtechnische kennis die **kwalitatief en duurzaam leven, wonen en (ver)bouwen** mogelijk wil maken voor **kwetsbare groepen**. We richten ons voornamelijk op renovatie- en stadsvernieuwingsprojecten die de leefbaarheid en woonkwaliteit in een buurt of stad verbeteren. Vaak draait het daarbij om het bestrijden van woningnood en energiearmoede, het aanpassen van woningen aan de huidige noden en het wegwerken van gezondheidsrisico's en onveilige situaties.

In dit project onderzochten we in welke mate **hergebruik van bouwmaterialen**, naast een reductie van de milieu-impact van de bouwsector, ook kan bijdragen aan onze doelstelling om het betaalbaar en kwalitatief woonaanbod te vergroten.

Concreet hebben we eerst een theoretische analyse uitgevoerd met daaropvolgend praktijkexperimenten om aan te tonen **welke materialen technisch en financieel interessant zijn voor hergebruiktoepassingen**. We ontdekten daarbij enkele **hindernissen** die een meer structurele werkwijze rond hergebruik van bouwmaterialen belemmeren. We hebben ook een aantal (bescheiden) initiatieven genomen om die bottlenecks te verhelpen.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2018-53
 Looptijd: 12/2018 tot 02/2022
 Subsidiebedrag: € 82.000

Een project van:

Domus Mundi vzw

Samen met:

BAST architects & engineers, Weerwerk, Het Pandschap

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

1

We identificeerden **verschillende interessante bouwmaterialen** die we budgetvriendelijk kunnen hergebruiken of renoveren: **keukens, radiatoren en sanitair** zoals lavabo's, handenwassers, baden en wc's.

2

Op basis van de geïdentificeerde materialen voerden we **diverse renovatie-experimenten** uit. Met het hergebruik van keukens staan we momenteel het dichtst bij een vermarktbare bedrijfsactiviteit.

3

We zijn gestart met het uitwerken van een **ecosysteem** waarin we **professionele actoren aan de vraagzijde en installateurs van recuperatiematerialen samenbrengen**.

4

Hoewel nog kleinschalig, leveren we een **ecologische bijdrage** door het uitsparen van nieuwe grondstoffen en tegelijk de afvalberg te verkleinen. Maar we hopen vooral ook bij te dragen aan een **mentaliteitswijziging** inzake de wegwerpmaatschappij en overconsumptie.

KERNCIJFERS

14

keukens hergebruikt

24

radiatoren hergebruikt

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

1

De **terughoudendheid van installateurs** om met recuperatiemateriaal te werken, vormt nog een **knelpunt**. Redenen zijn kortingen op nieuw materiaal, aansprakelijkheidsrisico's en het tijdrovende karakter van de zoektocht naar materialen. Ook bouwprofessionals vinden hergebruikplatforms vaak te tijdrovend.

2

Een **aparte entiteit** die zich focust op **materialen zoeken, screenen en de logistieke kant** zou het hergebruik van materialen aanzienlijk bevorderen. Die entiteit kan dan eveneens werk maken van een ecosysteem van professionele actoren aan vraagzijde en installateurs.

3

Een efficiënte logistiek is essentieel om van hergebruik een succesverhaal te maken. In een ideaal scenario kunnen herbruikbare materialen dan meteen van de plaats van demontage getransporteerd worden naar de nieuwe locatie, zonder stockage in een tussenstation.

4

Zowel bij eindgebruikers als uitvoerders merkten we bij de start van het project nog een **psychologische barrière** om bouwmaterialen te hergebruiken. Doorheen de experimenteerfase konden we die overwinnen door o.a. **succesvol uitgevoerde projecten voor te leggen**.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

In een **vervolgproject**, ingediend op de gerichte circulaire bouwcall 2020 van Vlaanderen Circulair en gefinancierd door Vlaio, zetten we ondertussen de renovatie-activiteiten met **hergebruik van bouwmaterialen** (vooral gericht op keukens en sanitair) verder. We proberen hierbij het ecosysteem van vraag, aanbod en uitvoerders verder uit te breiden. Daarnaast gaan we ons ook midden in de driehoek van deze betrokken partijen plaatsen, met als doel het hergebruik van bouwmaterialen te **faciliteren**.

We ondernemen ondertussen ook pogingen om een **coöperatieve vennootschap op te richten** gebaseerd op 2 pijlers die elkaar kunnen versterken: enerzijds deze renovatie-activiteiten met gerecupereerde materialen. Anderzijds een fysieke materialenhub die vraag en aanbod naar deze materialen beter op elkaar moet afstemmen.

De twee belangrijkste voorwaarden om dit op te richten zijn het vinden van een voldoende grote en financieel haalbare opslagplaats voor de materialen en voldoende financiering voor de opstart. Om zo de periode tussen opstart en break-even te overbruggen.

